

Klinisk undervisning

Sygeplejestuderende

Modul 1

Afsnit A2

Indholdsfortegnelse

1. Præsentation af afsnit A2.....	side 3
1.1 Beskrivelse af det kliniske område.....	side 3
1.2 Organisation og Struktur i A2	side 4
1.3 Sygdomskategori	side 5
1.4 Plejeform	side 5
1.5 Samarbejdsstrukturen	side 6
1.6 Undervisnings- og uddannelsesopgaver	side 6
2. Sygeplejefaglige forhold i A2	side 7
3. Læringsmuligheder i A2	side 8

Bilag:

1. Ugeskema for modul 1
2. Læringsmål for modul 1

1. Præsentation af afsnit A2.

Afsnit A2 er en del af Klinik Kirurgi og Kræft

Kirurgisk Gastroenterologisk Afdeling A
Afsnit A2 tlf: 9932 2522
Aalborg Universitetshospital
Hobrovej 18-22
Postboks 365
9100 Aalborg

Klinikchef Per Gandrup
Forløbsansvarlig viceklinikchef Margrethe K. Bisgaard
HR – ansvarlig Viceklinikchef Anne Helene Winther

Afsnitsledende sygeplejerske Sanne Brunø Madsen
Tlf. 99322550
E-mail. sbm@rn.dk

Souschef Troels Bjørn
Tlf. 99322550
E-mail. tbj@rn.dk

Klinisk undervisningsansvarlig sygeplejerske Susanne Jensen
Tlf. 99322550
E-mail. suje@rn.dk

Udviklingssygeplejerske Ida Østrup Olsen
Tlf. 99323652
E-mail. ida.oestrup.olsen@rn.dk

1.1. Beskrivelse af det kliniske område

Gastroenterologisk afsnit A2 er en del af den funktionsbærende enhed Kirurgi Syd (FBE kir Syd), som er under Klinik Kirurgi og Kræft ved Aalborg Universitetshospital. Kirurgisk gastroenterologi omfatter undersøgelse, kirurgisk behandling og kontrol af sygdomme i spiserøret, mave-tarmkanalen, lever, bugspytkirtel og milt. Hertil kommer sygdomme i bugvæg og bughinde.

Afsnit A2 har som særligt ansvarsområde den nedre gastroenterologi. Dette omfatter især følgende sygdomskategorier

- kræft i tyk- og endetarm
- kroniske inflammatoriske tarmsygdomme (ulcerøs colit og Crohn's sygdom)
- stomiproblemer
- anal inkontinens

1.2 Organisation og struktur i FBE Kirurgi Syd og specifikt afsnit A2

Kirurgisk Gastroenterologisk Afdeling A består af:

Beliggende i Aalborg:

- Afsnit A1 Sengeafsnit med 28 senge
- Afsnit A2 Sengeafsnit med 28 senge
- Ambulatorium Herunder stomiklinikken
- Operationsafdeling

Beliggende i Hobro:

- Afsnit A4 5 døgnafsnit
- Afsnit A5 5 døgnafsnit
- Operations- og steriafdeling
- Endoskopiafsnit

Afsnit A2 har 28 normerede senge.

Afsnittet er normeret til 32 sygeplejersker og 5 social-og sundhedsassistenter.

Vagtstrukturen:

Dagvagt	7 sygeplejersker og 3 sygehjælpere/social- og sundhedsassistenter
Aftenvagt	4 sygeplejersker og 1 sygehjælpere/social- og sundhedsassistenter på hverdag
	3 sygeplejersker og 2 sygehjælper/social- og sundhedsassistenter i weekenden
Nattevagt	3 sygeplejersker

Afsnit A2 ledes af :

1 afdelingssygeplejerske
1 souschef

Herudover er der:

1 klinisk undervisningsansvarlig sygeplejerske

Ansvar for uddannelsen af sygeplejestuderende og social- og sundhedsassistenter varetages i det daglige af 3 - 4 kliniske vejledere og 1 praktikvejleder.

Erfaringsniveauet i personalegruppen:

Anciniteten i sygeplejegruppen er meget svingende, men der er en mindre gruppe af sygeplejersker, som har mange års erfaring indenfor sygeplejespecialet. Der til kommer relativt mange unge sygeplejersker, som arbejder aktivt med at udvikle deres kompetencer. I afsnittet danner en nyansat sygeplejerske ”klinisk makkerpar” med en mere erfaren sygeplejerske i de første to måneder af sin ansættelse. Det betyder, at afsnittet i høj grad er præget af et læringsmiljø, hvor det er tilladt at spørge, diskutere og forholde sig undrende til eksisterende praksis.

Social- og sundhedsassistenterne har en gennemsnitsalder på omkring 50 år og de har alle været ansat i afsnittet i mange år. Ca. halvdelen af denne gruppe er opskolet og uddannet til social- og sundhedsassistenter.

1.3 Sygdomskategori

Kirurgisk gastroenterologi omfatter undersøgelse, kirurgisk behandling og kontrol af sygdomme i spiserøret, mave-tarmkanalen, lever, bugspytkirtel og milt. Hertil kommer sygdomme i bugvæg og bughinde.

Afsnit A2 har som særligt ansvarsområde den nedre gastroenterologi. Dette omfatter især følgende sygdomskategorier

- kræft i colon og rectum
- kroniske inflammatoriske tarmsygdomme (ulcerøs colit og Crohn's sygdom)
- patienter som har problemer med deres stomi
- anal inkontinens

En meget stor del af patienterne er cancerpatienter. Hovedparten af disse patienter er elektive. Aldersmæssigt ligger denne patientkategori mellem 45 år og 80 år.

En anden stor andel af patienterne har Kronisk inflammatorisk tarmsygdom. Denne gruppe af patienter er ofte unge mennesker.

Børn har vi ofte indlagt sammen med deres forældre til observation og eventuel operation - oftest for blindtarmsbetændelse.

Et specialeområde i sygeplejen omfatter plejen af patienter med stomi.

Sygepleje til patienter i den terminale fase er ofte forekommende.

Området er præget af et meget stort akut indtag (ca. 75%), samt at specialet er et meget bredt favnende speciale.

Der arbejdes der udover meget aktivt med ambulans udredning af cancerpatienter. En stor del af disse cancerpatienter vil efterfølgende indgå i en accelereret operations- og plejeforløb. Indlæggelsesforløbene strækker sig fra meget korte indlæggelser (1-2 dage) til meget lange og meget komplicerede forløb. I sjældne tilfælde kan patienter være indlagt op til et halvt år. Et typisk postoperativt forløb strækker sig som regel over 1 til 2 uger.

En del af vores patienter bliver behandlet på intensiv afdeling - ofte på grund af tilstødte komplikationer og reoperation. Denne patientkategori kræver stor kompetence at rehabiliterer.

1.4 Plejeform

Plejeformen i afsnittet er organiseret efter *Tillempet tildelt patientpleje*.

Alle sygeplejersker er ansvarlig for en mindre gruppe patienter - fra 1 og op til 5 patienter. Den enkelte sygeplejerske foretager helhedsplejen med eventuel hjælp fra enten en sygehjælper eller en social- og sundhedsassistent.

Siden 2004 har afsnittes plejepersonale desuden arbejdet i 3 teams. Dette for at styrke erfaringsudvekslingen, de sygeplejefaglige diskussioner og muligheden for kompetenceudvikling af den enkelte sygeplejerske/social og sundhedsassistent.

Gruppe 1 arbejder fortrinsvis med cancerpatienter og har tilknyttet alle sosa eleverne

Gruppe 2 arbejder fortrinsvis med cancerpatienter og er studieenhed for alle sygeplejestuderende i klinisk undervisning.

Gruppe 3 arbejder fortrinsvis med patienter med colitis ulcerosa eller Mb. Crohn.

1.5 Samarbejdsstrukturen

Det formaliserede samarbejde mellem plejepersonale, læger og sekretærer foregår via ledermøder (både afdelingsvis og afsnitsvis) og lokalt samarbejdsudvalg.

Plejepersonalets tætteste samarbejdsgruppe er lægerne.

Tilrettelæggelsen af et indlæggelsesforløb foregår ofte i et tæt samarbejde med forskellige faggrupper og andre afdelinger. Fokus i samarbejdet er at sikre det mest hensigtsmæssige patientforløb, samt at yde en høj grad af kvalitet i plejen og behandlingen.

Der er i FBE Kirurgi Syd ansat en forløbskoordinator, som er ansvarlig for at patienterne med en cancersygdom får det bedste forløb både i forhold til udredning og behandling af deres sygdom.

Sygeplejerskens koordinerende funktion i samarbejdet er meget udstrakt og meget afgørende for afviklingen af gode indlæggelsesforløb.

De tætteste samarbejdspartnere er laboranter, fysioterapeuter, ergoterapeuter, socialrådgivere, sekretærer, operationsafdelingen, anæstesiaafdelingen, røntgenafdelingen, intensiv afdelingen, opvågningen, hjælpemiddeldepotet, hjemmeplejen/primærsektor og Hospice.

Der udover er der etableret et samarbejde med Afsnit A5 på Hobro Sygehus, således at patienter, der kræver et længere rehabiliteringsforløb kan overflyttes dertil.

Formaliseret samarbejdsaftale er kun udarbejdet med operationsafdelingen og fysioterapien.

1.6 Undervisnings- og uddannelsesopgaver

Afsnittets uddannelsesforpligtigelse omfatter årligt følgende:

- 6 x modul 1 studerende a 1 uges varighed
- 6 x modul 2 studerende a 2 dages varighed
- 6 x modul 4 studerende a 10 ugers varighed
- 4 x modul 11 studerende a 10 ugers varighed
- 4 x modul 12 studerende a 10 ugers varighed
- 3 x 2 social- og sundhedsassistentelever a 15 ugers varighed
- erhvervspraktikanter af 1 uges varighed, 2 gange årligt
- desuden kommer der bioanalytiker studerende på besøg 2 gange om året.
- Fadlvagt kommer på uddannelsesdage fordelt på flere gange årligt

Af undervisningsopgaver for plejepersonalet er der kontinuerligt opgaven med at uddanne sygeplejestuderende og social- og sundhedsassistentelever, samt nyt personale i afdelingen.

Herudover er der en del undervisningsopgaver forbundet med plejen af patienterne. Den dominerende og omfattende undervisningsopgave består i oplæring af patienter, der har fået anlagt en stomi i forbindelse med operationen.

2. Sygeplejefaglige forhold i A2

Der findes et selvstændigt formuleret værdigrundlag for sygeplejen i A2 (bilag 2) der udspringer af Værdier i sygeplejen på Aalborg Sygehus (bilag nr. 1)

I afsnit A2 vil de sygeplejefaglige problemstillinger været præget af vores arbejdsgrundlag, som er et abdominal kirurgisk patientklientel, og de rammer vi har at arbejde under.

Afsnittet er optaget af kliniske problematikker omkring:

Ernæring til nyopererede patienter og den betydning det har for rehabilitering.
Herunder problematikker om kvalme/opkastning og svampeinfektioner i mund og svælg.
Mobilisering af nyopererede patienter, hvordan kan patienterne motiveres?
Implementering af smertebehandling til den nyopererede patient.
Accelererede patientforløb.
Overflytningsproblematikker til og fra intensiv afdeling.
Oplæring i varetagelsen af stomiplejen
Værdige forløb for terminale cancerpatienter herunder samarbejdet med Palliative Team og Hospice

Afsnittet er præget af organisatorisk problematikker omkring:

Samarbejdet mellem akutmodtage afdelingen og stamafdelingerne
Plejepersonalets psykiske arbejdsmiljø, herunder personaleressourcer og afsnittets fysiske rammer.
Samarbejdet med primær sektoren.

I afsnit A2 arbejdes der løbende med kvalitetssikring og udvikling inden for flere områder. Inden for stomiplejen har der været flere kvalitetssikrings projekter. Projekterne er nu afsluttet, hvilket bl.a. har resulteret i udarbejdelse af en mappe om stomipleje til patienterne og et stomicardex til vipsmappen samt et udskrivelsepapir til hjemmesygeplejen specifikt ang. stomiplejen.

Der arbejdes kontinuerligt med udvikling af den tildelte patientpleje. Pga ændringer i personaleressourcer og social og sundhedsassistenternes kompetenceudvikling kan vi forudse, at der vil ske en udvikling/ændring af plejeformen i de næste år uden, at vi helt ved, hvor det bærer hen.

Den undervisningsansvarlige sygeplejerske og de kliniske vejledere i afsnittet arbejder kontinuerligt med udvikling af en pædagogisk arbejdsform kaldet en P-dag, som bygger på før, under og efter vejledning. Denne udvikling foregår løbende. Du vil derfor kunne opleve, at vi optager vores vejledningssamtaler på bånd. Båndene bliver kun aflyttet af den kliniske vejleder og benyttes udelukkende for at sikre kvalitetsudvikling af vejledningssamtalerne med de studerende. Optagelsen slettes umiddelbart efter samtalen. Den studerende kan til enhver tid frabede sig optagelsen på bånd.

Fra 2003 - 2005 har der været ansat en projektsygeplejerske i et udviklingsprojekt om accelererede patientforløb for patienter med cancer i tyktarmen. Projektets principper er nu implementeret i afsnittet.

Afsnittet har beskrevet sygeplejen hos patienter med cancer recti, som skal gennemgå et accelereret forløb. Dette er ligeledes implementeret i afdelingen.

Afsnittet har deltaget i et kostprojekt som nu har resulteret i at der findes en standard procedure for screening af patienternes ernæringsstilstand, med deraf følgende ernæringsplan og monitorering af denne.

I forlængelse af kostprojektet er der nu på baggrund af samarbejde med primær sektor vist sig nye udviklingsaspekter i forhold til at varetage plejen af patienter med ernæringsproblemer i hjemmet. Der er nu etableret en arbejdsgruppe, der arbejder videre med denne problematik.

I 2009 startede et omsorgsprojekt i afsnit A2. Projektet har fokus på sygeplejen til unge mellem 15 – 25 år som indlægges til operation for colitis ulcerosa.

Disse patienter har ofte deres forældre medindlagt og projektet har fokus på samarbejdet mellem sygeplejersken, patienten og forældrene.

Der arbejdes med fokusgruppeinterview af sygeplejerskerne, og individuelle interview af de unge og deres forældre.

Projektgruppen består af udviklingssygeplejersken Ida Østrup, klinisk undervisningsansvarlig sygeplejerske Susanne Jensen og Sygeplejerske Lene Larsen.

Projektet er afsluttet i 2012.

Siden maj 2004 er vipsmodellen brugt som dokumentationsgrundlag for sygeplejen på Hele Aalborg Universitetshospital. Afsnit A2 arbejder kontinuerligt på forbedring af denne dokumentation via audit på vipsmodellen.

Der ud over arbejdes der med udformning af kliniske retningslinjer inden for sygeplejefaglige områder. Disse retningslinjer er tilgængelige via PRI systemet, som findes på sygehusets intranet.

I 2008 har en tværfaglig arbejdsgruppe udarbejdet kliniske retningslinjer for postoperativ smertebehandling. Disse retningslinjer er implementeret i afsnittet og står foran snarlig evaluering.

Afsnittet ønsker at sikre sig ajourføring med sygeplejefaget ved at prioritere videre - efter- og specialeuddannelse til personalet i forhold til vores speciale og til faget som helhed.

Der er deltagelse i Den faglige sammenslutning af sygeplejersker beskæftiget med stomipleje.

I forhold til sygeplejerskeuddannelsen prioriterer vi en tæt kontakt til University College Nordjylland og deltager aktivt i de møder, der inviteres til.

Afsnittet er normeret til 3 kliniske vejledere og prioriterer uddannelse af kliniske vejledere.

Der arbejdes på at øge antallet af kliniske vejledere fra 3 til 4.

Den undervisende sygeplejerske deltager i aktiviteter uden for afsnittet dels på Aalborg Sygehus og dels på University College Nordjylland.

De kliniske vejledere arbejder aktivt i uddannelsesteamet for hele afdeling A og deltager i relevante temadage udbudt af Ålborg Sygehus og University College Nordjylland.

3. Læringsmuligheder i A2

Der er udarbejdet en oversigt over sygeplejefaglige problemstillinger som kan studeres i afsnit A2. Se bilag nr. 3

De kvalitetssikrings projekter og udviklingstiltag som pågår i afsnittet er beskrevet i foregående afsnit.

Af tværfaglige elementer der kan mødes / studeres i afsnittet kan nævnes:

- samarbejde med lægerne
- samarbejde med fysioterapeuterne
- samarbejde med stomiterapeuten/ stomiklinikken
- samarbejde med bioanalytikerne
- samarbejde med diætisten
- samarbejde med ergoterapeuten
- samarbejde med portørerne
- samarbejde med præsten
- samarbejde med narkoselæger og narkosesygeplejersker
- samarbejde med opvågningsygeplejersken
- samarbejde med hjælpemiddelcentralen
- samarbejde med hjemmeplejen
- samarbejde med socialrådgiver
- samarbejde med palliative team

I afsnittet er der adgang til IT. Der findes en del computere som er let tilgængelige for plejepersonalet. Afsnittet arbejder med Clinical suite, hvor der er både lægemodul, sygeplejemodul, medicinmodul og tilknyttede svar og søgemuligheder i forhold til undersøgelse og behandling. Endvidere er der i forbindelse med kostprojektet udviklet et program i forhold til at udregne patienternes faktiske indtag af kalorier og proteiner. Alle patienter screenes for ernæringsstatus og tryksårrisiko.